



Resum projecte museològic Casa Natal Salvador Dalí



Ajuntament de Figueres
www.figueres.cat



UNIÓ EUROPEA
Fons Europeu de
Desenvolupament Regional

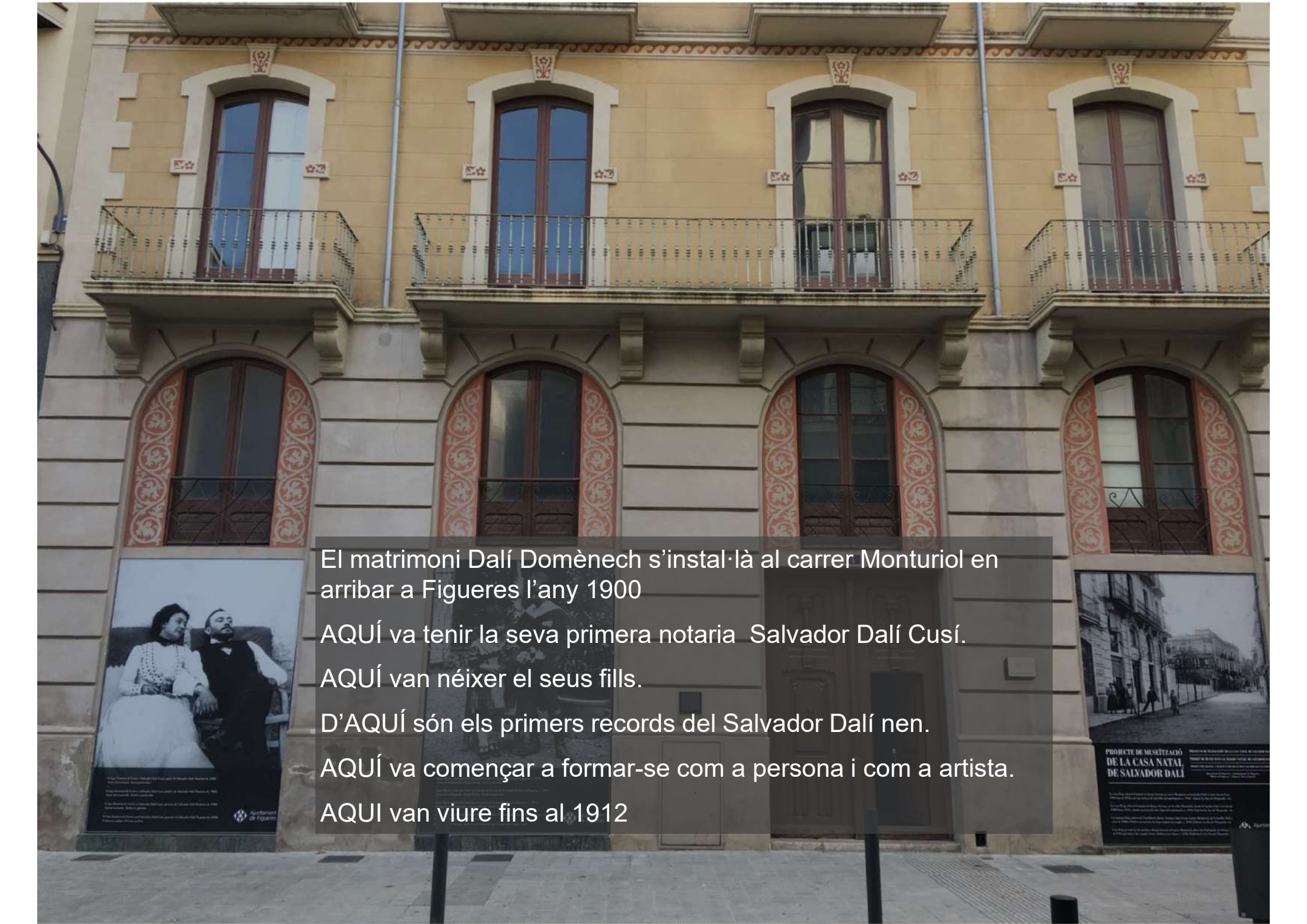


Generalitat
de Catalunya



Diputació de Girona





El matrimoni Dalí Domènech s'instal·là al carrer Monturiol en arribar a Figueres l'any 1900

AQUÍ va tenir la seva primera notaria Salvador Dalí Cusí.

AQUÍ van néixer els seus fills.

D'AQUÍ són els primers records del Salvador Dalí nen.

AQUÍ va començar a formar-se com a persona i com a artista.

AQUI van viure fins al 1912

Casa Natal de Salvador Dalí, un projecte cultural i turístic

La CNSD ha de ser un recurs per a la comprensió i la difusió dels vincles de Salvador Dalí amb la ciutat de Figueres.

Impulsant-la com un espai imprescindible per a la descoberta de la seva figura, especialment des d'un punt de vista personal i històric.

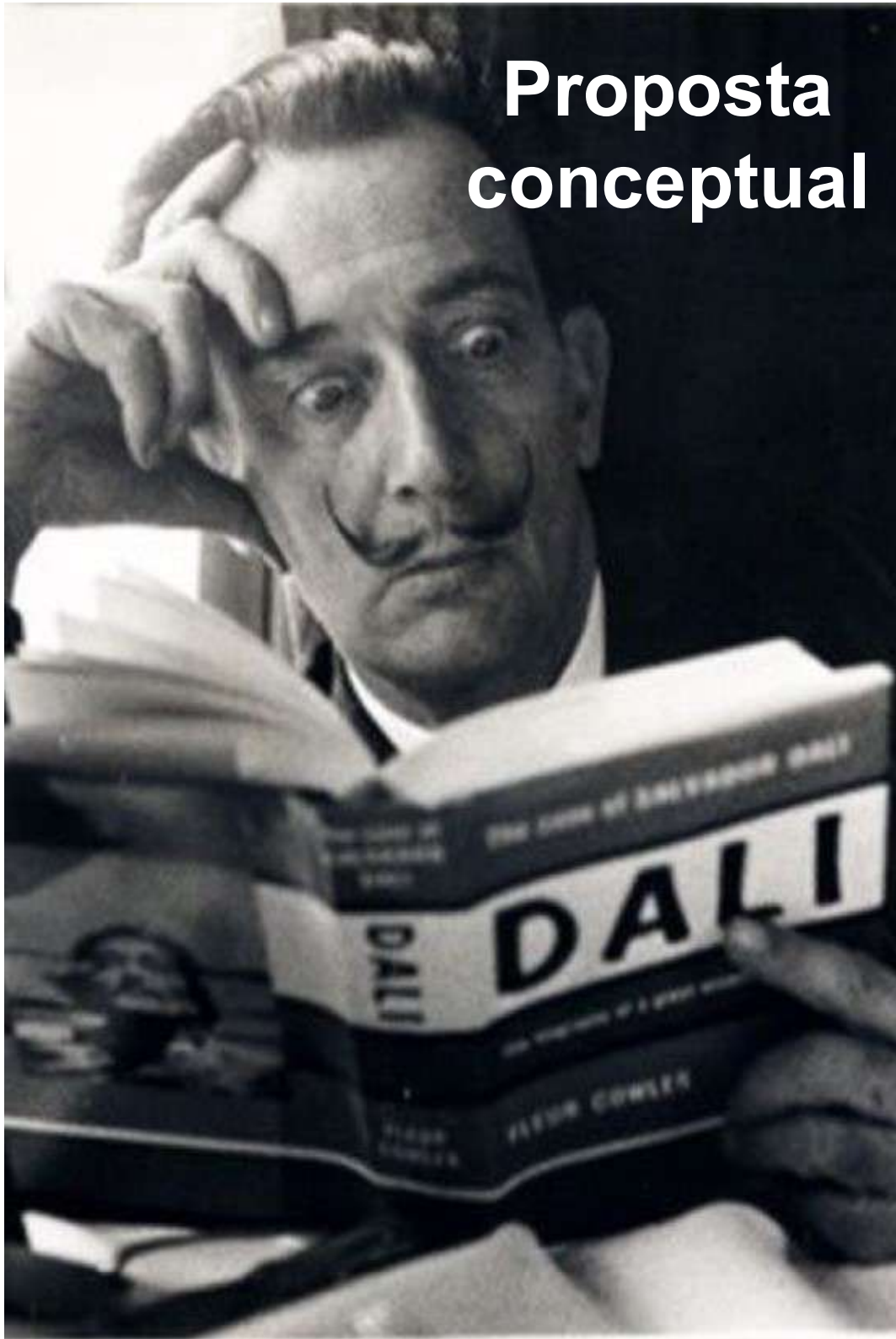
Complementant l'oferta actual i l'experiència cultural ja existent, al servei d'una estratègia de desenvolupament territorial relacionada amb l'imaginari creatiu de l'Empordà.

Avant-Projecte

Dalí és una figura que genera gran curiositat al món, no tan sols per la seva obra, sinó com a personatge. Per parlar sobre Dalí és imprescindible abordar-lo des d'un nou punt de vista que pugui ser enriquidor respecte a l'oferta existent, que innovi en la museografia i que sobretot sigui singular.



Proposta conceptual



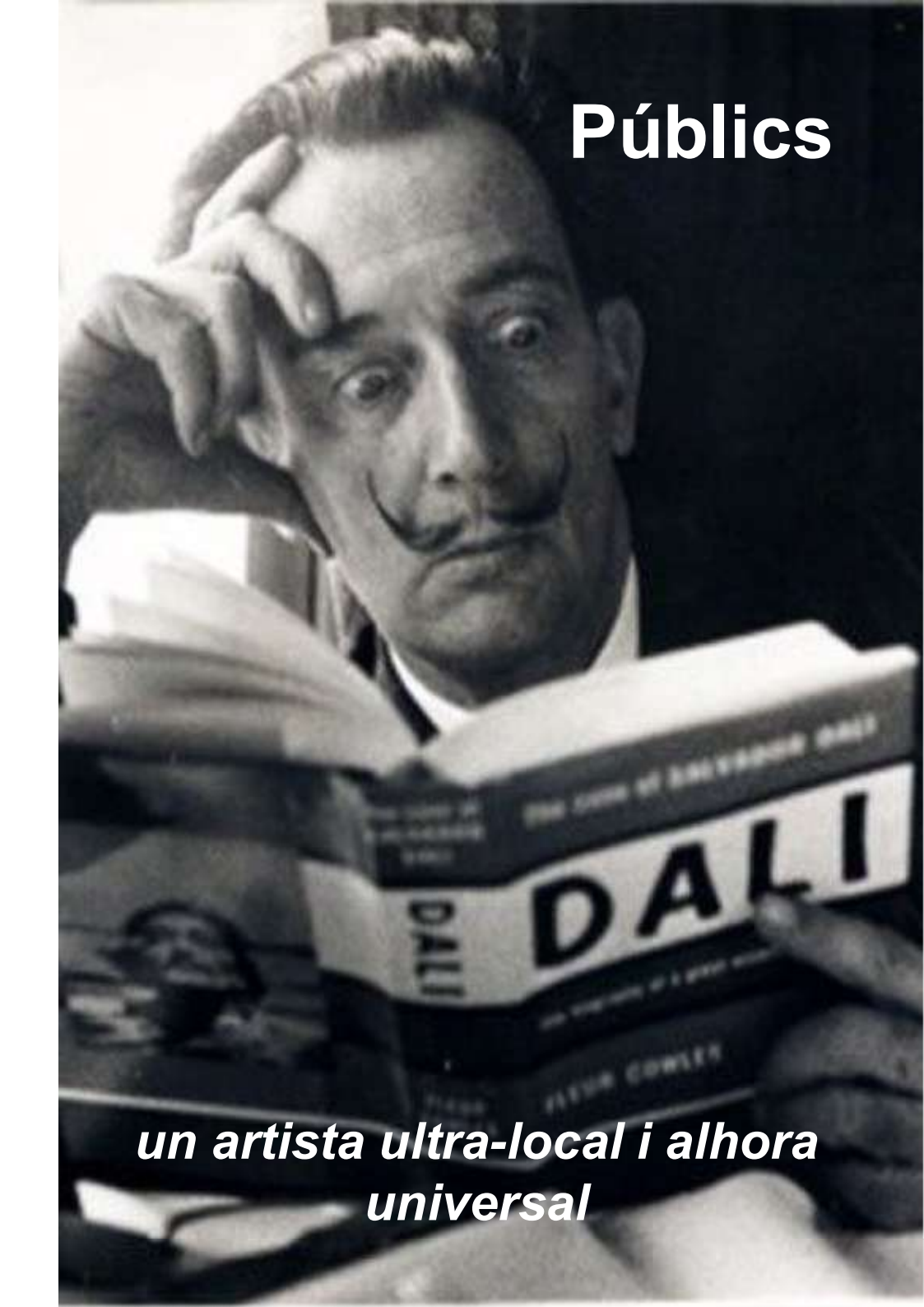
La missió principal ha de ser, més enllà del vessant purament artístic, donar a conèixer la **personalitat de Dalí** al món, **des de la seva dimensió humana i personal**, i la relació amb Figueres i l'Empordà.

La proposta conceptual vol recollir aquesta riquesa i identitat calidoscòpica del propi personatge: **LES MIL CARES DE SALVADOR DALÍ**.

- Donar a conèixer una proposta complementària, diferent i enriquidora de les diverses dimensions de la personalitat de Salvador Dalí.
- Despertar l'atenció i la curiositat d'un públic, no necessàriament expert en art, atret pel nom de l'artista i per la seva fama internacional.
- Promoure la identificació de Figueres com a "ciutat de Dalí", sumant més punts d'interès a l'oferta actual, i incorporant la descoberta de la ciutat com una experiència atractiva per una part important dels visitants atrets per la fama de Salvador Dalí.
- Connectar els objectius museístics del projecte amb els potencials de la ciutat de Figueres i l'Empordà per al desenvolupament del turisme cultural i la descoberta del territori, des d'una estratègia de diversificació de l'oferta.

Objectius





Públics

***un artista ultra-local i alhora
universal***

I

Turistes Interessats en Dalí

El primer objectiu és atraure una part del públic que, interessat per la figura de Salvador Dalí, ja es desplaça a la ciutat. Es tracta d'oferir una visita complementària a la del Teatre-Museu des d'una estratègia de creació de sinèrgies amb la Fundació Gala Salvador Dalí que permetria, allargar l'estada a la ciutat, i incrementar l'interès pel conjunt d'espais "Dalí" a l'Empordà

II

Famílies Catalanes en sortida d'un dia

Un perfil interessant per equilibrar la dinàmica estacional és el del públic familiar català. Un perfil urbà de mitjana edat, amb fills amb etapa escolar i nivell socio-cultural mig alt, acostumat a programar excursions en família. Comporta una bona estratègia de comunicació i comercialització adhoc.

III

Públic local

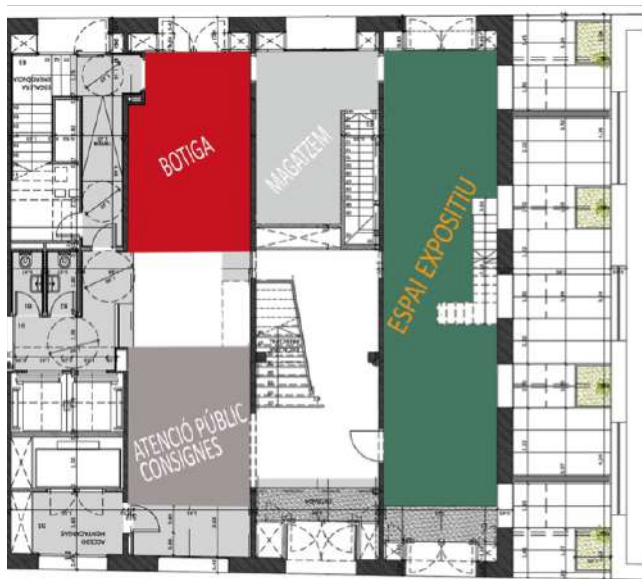
L'altre gran objectiu és recuperar la vinculació amb els residents, creant una estratègia específica per acostar Dalí als figuerencs i empordanesos, especialment adreçada a entitats, amb actes, exposicions temporals, el servei educatiu i activitats complementàries fomentant també el seu paper de prescriptors especialment mitjançant el boca-orella i en la comunicació digital.



Programa funcional

La definició del programa funcional proposat integra els aspectes desenvolupats en el “Pla museològic de la Casa Natal Salvador Dalí”

La Casa Natal es planteja com a subseu del Museu de l'Empordà on s'hi trobaran els serveis administratius i de caràcter general.



**Planta
baixa**

Entresol

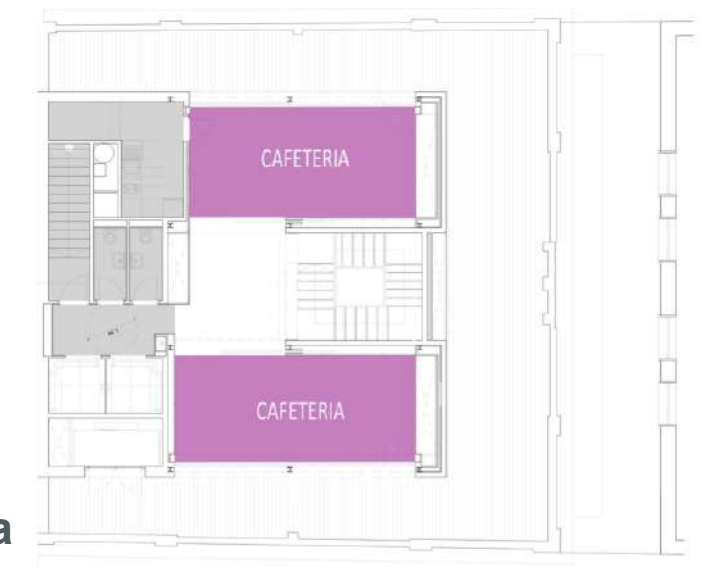


**Primera
planta**



**Segona
planta**

Sotacoberta



A man with dark hair and a mustache is leaning over a desk, writing in a notebook with a pen. The desk is cluttered with papers and books. The background shows a bookshelf filled with books.

Discurs museològic

Dalí és un artista reconegut internacionalment, tant pel seu art com per la seva personalitat. Malgrat això, els actuals espais dalinians no analitzen la seva personalitat (persona i personatge), element clau per entendre la seva obra i el seu recorregut vital.

Les mil cares de Dalí vol submergir al visitant en la personalitat enigmàtica i calidoscòpica de Dalí, i la seva relació amb la ciutat de Figueres i el territori creatiu de l'Empordà.



“Una de las mejores obras de Dalí probablemente sea su propio personaje”.
Manuel Borja-Villel

- 1. Figueres
- 2. La notaria



Planta baixa

- 8. L'empordanès



Planta segona

Entresol



- 3. La Casa
- 4. L'entorn familiar
- 5. Arribant a ser DALÍ

Les mil cares
de Salvador
Dalí

Planta primera



- 6. Dalí íntim
- 7. Dalí espectacle



PLANTA BAIXA

1. Figueres 2. La notaria

Aquests primers espais contextualitzen els primers anys de la vida de Salvador Dalí Domènech.

Des de la notaria de Salvador Dalí Cusí es pot observar una Figueres dinàmica econòmicament, activa políticament i amb una intensa vida social.

El carrer Monturiol és un reflex d'aquell clima quan s'hi instal·len els Dalí al 1900. Algunes descripcions de Salvador i Anna Maria fan referència a l'atmosfera que s'hi vivia al número 20.

Els Dalí passen a formar part de l'ecosistema. Hi aportaran les seves particulars visions.

Figueres i la notaria

El context històric



La ciutat

La vida a la Figueres de principis del segle XX. Una ciutat oberta, comercial, catalanista i amb una intensa vida social, cultural i intel·lectual concentrada a les tertúlies i els casinos.



La notaria

Explicar l'arribada de la família a Figueres i mostrar la professió del pare (notari) i la seva relació amb la societat figuerenca. Reflectir a través de la figura de Salvador Dalí i Cusí el paper de la burgesia i de la intel·lectualitat de Figueres a principis del segle XX

ENTRESOL

El segon espai vol anar més enllà dels estereotips de la seva imatge pública, per endinsar-nos en un retrat del Dalí personal des de la vessant més íntima.

Es tracta d'un Dalí tímid, relaxat i envoltat dels que realment li importen, com Gala i els seus amics de sempre.

És també un Dalí de profunds interessos intel·lectuals, gran afany per assolir el coneixement del món científic del moment i que cerca la seva espiritualitat.

Ens trobem davant un gran treballador que experimenta amb moltes disciplines buscant un art més plural i accessible.



3. La casa
4. L'entorn familiar
5. Arribant a ser Da

La casa natal i l'entorn familiar

El cotext familiar i de formació de Salvador Dalí



La casa

L'ambient i l'atmosfera del carrer Monturiol, 20.

La imatge màgica de la galeria pels nens de la família, la relació amb els altres veïns, la família Matas i el "freqüentar pisos de categoria".



L'entorn familiar

Descripció dels personatges que formen part de la família Dalí Domènech i la seva relació amb Salvador: el notari irascible, la sensible Felipa, el germà mort, la germana Anna Maria, l'àvia vestida de negre, i Caterina, la tieta.



Arribant a ser Dalí

Gènesi de Salvador Dalí, importància de la formació en els primers anys d'educació.

Professors i companys de classe. Reflectir algunes de les influències que Dalí va rebre dels seus professors i els seus amics, les quals van afavorir la seva creativitat.

A black and white photograph of Salvador Dalí. He is holding a large, textured mask in front of his face. The mask has a distorted, almost grotesque expression with wide, staring eyes and a small, downturned mouth. Dalí's face is partially visible behind the mask, showing his characteristic mustache and a slight smile. He is wearing a dark suit jacket over a light-colored shirt. The background is a plain, light color.

PLANTA PRIMERA

6. Dalí íntim

7. Dalí espectáculo

Aquests àmbits contraposen el Dalí íntim, proper i familiar amb el Dalí públic, envoltat de gent, histriònic i exhibicionista, amb ganes de cridar l'atenció i captar els flaixos de les càmeres.

La seva figura pública és fruit d'una imatge cultivada per propi Dalí durant anys. La seva pròpia vida es va convertir en una posada en escena constant que consolidà gran notorietat a base d'excentricitats.

El personatge esdevé una obra d'art en sí mateix: exagerat, prepotent, obsessiu, excessiu, provocador i enigmàtic.

Dalí contra Dalí

El Dalí íntim vs el Dalí públic



Dalí, marca global

Dalí aconseguí crear una marca d'abast mundial, basada en la freqüència de les seves aparicions públiques, en el disseny d'una estètica pròpia i en la mitificació del seu original univers.



Dalí espectacle / Dalí personatge

Hi ha un Dalí absolutament teatral que destaca pel seu exhibicionisme i les seves posades en escena, *performances* i *happenings*. El bigoti i la disfressa es converteixen en els elements icònics a destacar.



Pensaments profunds

Dalí mostrà sempre una enorme curiositat envers el coneixement científic i l'espiritualitat. El psicoanàlisis, la teoria de la relativitat, les matemàtiques, la física quàntica, la física nuclear o el misticisme són presents a les seves obres.



Dalí vist per Dalí

Dalí va esdevenir el centre absolut de l'univers dalinià: pocs personatges públics tenen tantes referències escrites, parlades, pintades o fotografiades de si mateix i de les seves circumstàncies.



Obsessions i jocs

Les obsessions reiterades i la seva capacitat per establir un diàleg amb l'espectador des del joc de dobles lectures, il·lusions òptiques, metàfores o perspectives canviades.

A black and white photograph of Salvador Dalí sitting on the deck of a boat. He is wearing a dark jacket and trousers, and is focused on cutting a piece of food with a knife. The background shows a rocky coastline with hills under a cloudy sky.

Pocs artistes han sentit tanta fascinació per la seva terra com la que va tenir Salvador Dalí per l'Empordà.

Les roques del Cap de Creus, les vistes dels del terrat de Figueres, la llum i atmosfera especial de la comarca, el vent de tramuntana i el caràcter de la seva gent són molt presents al món dalinià.

8. L'empordanès

L'empordanès

Empordà, país de Dalí i la tramuntana



L'Empordà

L'Empordà és una terra de gran bellesa, varietat i personalitat.

L'Alt Empordà té alguns components que el fan únic. La configuració del seu paisatge, l'estructura geològica, l'erosió i la força del vent, la llum i un ambient únic, fan de l'Empordà una terra amb una personalitat molt especial.



Figueres i els escenaris d'una vida

Des del seu període de formació, Dalí s'acostuma a passejar pels voltants de Figueres i Cadaqués buscant inspiració. Aquests paisatges i la captació d'una llum especial romandran a la seva obra de manera més o menys subtil i sobre ells incorporarà les seves obsessions personals.



Paisatges dalinians

Hi ha tota una sèrie de llocs de forta significació dintre de la trajectòria vital de Salvador Dalí. Figueres i el Molí de la Torre, Cadaqués i Port Lligat, Púbol i l'Empordanet i per suposat el Cap de Creus i les seves formes erosionades que es diu que portava "tatuades al cervell".



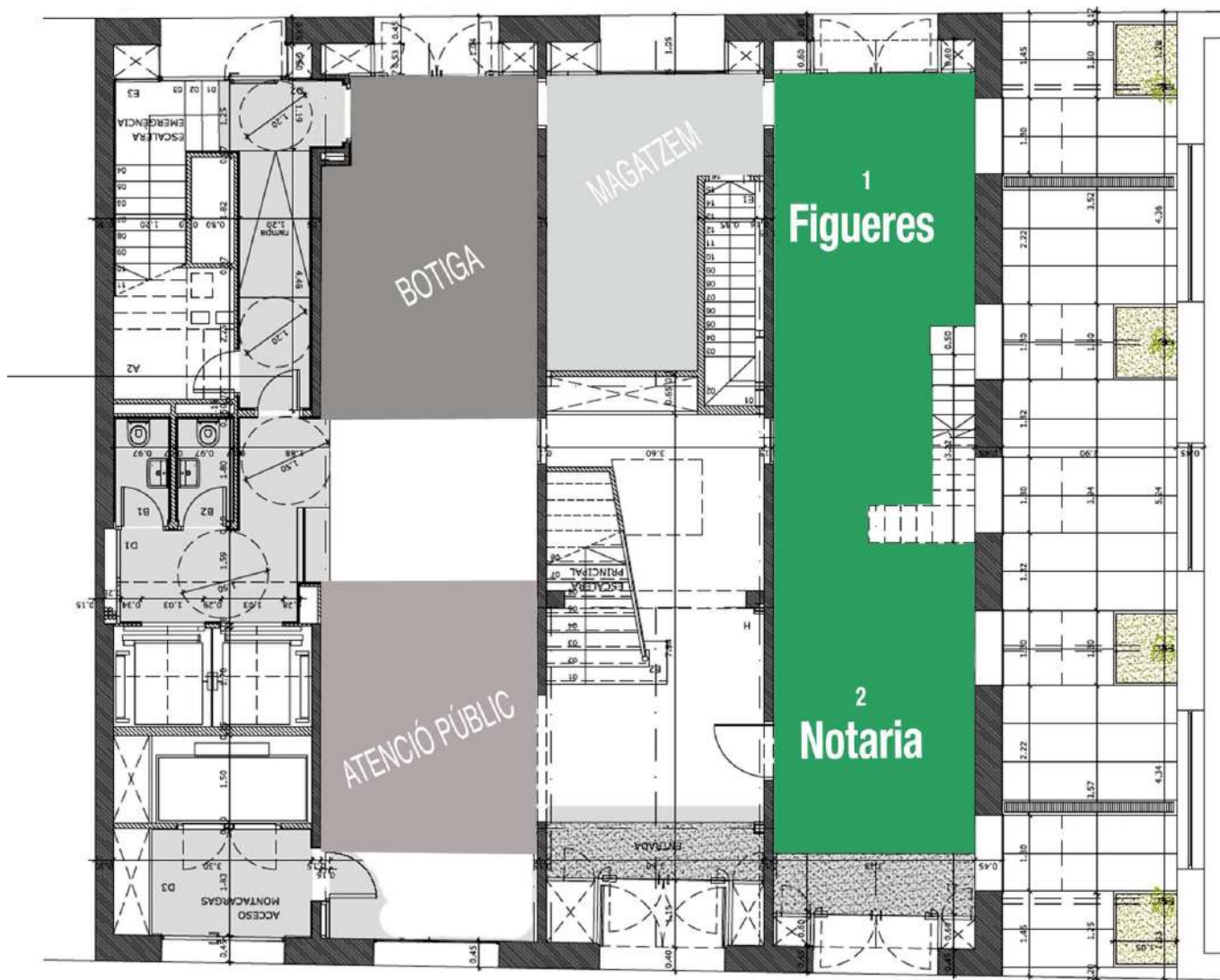
Primeres idees per a la proposta de disseny interior dels espais i de l'articulació museogràfica que caldrà desenvolupar en una fase següent.

Articulació museogràfica



Consideracions inicials

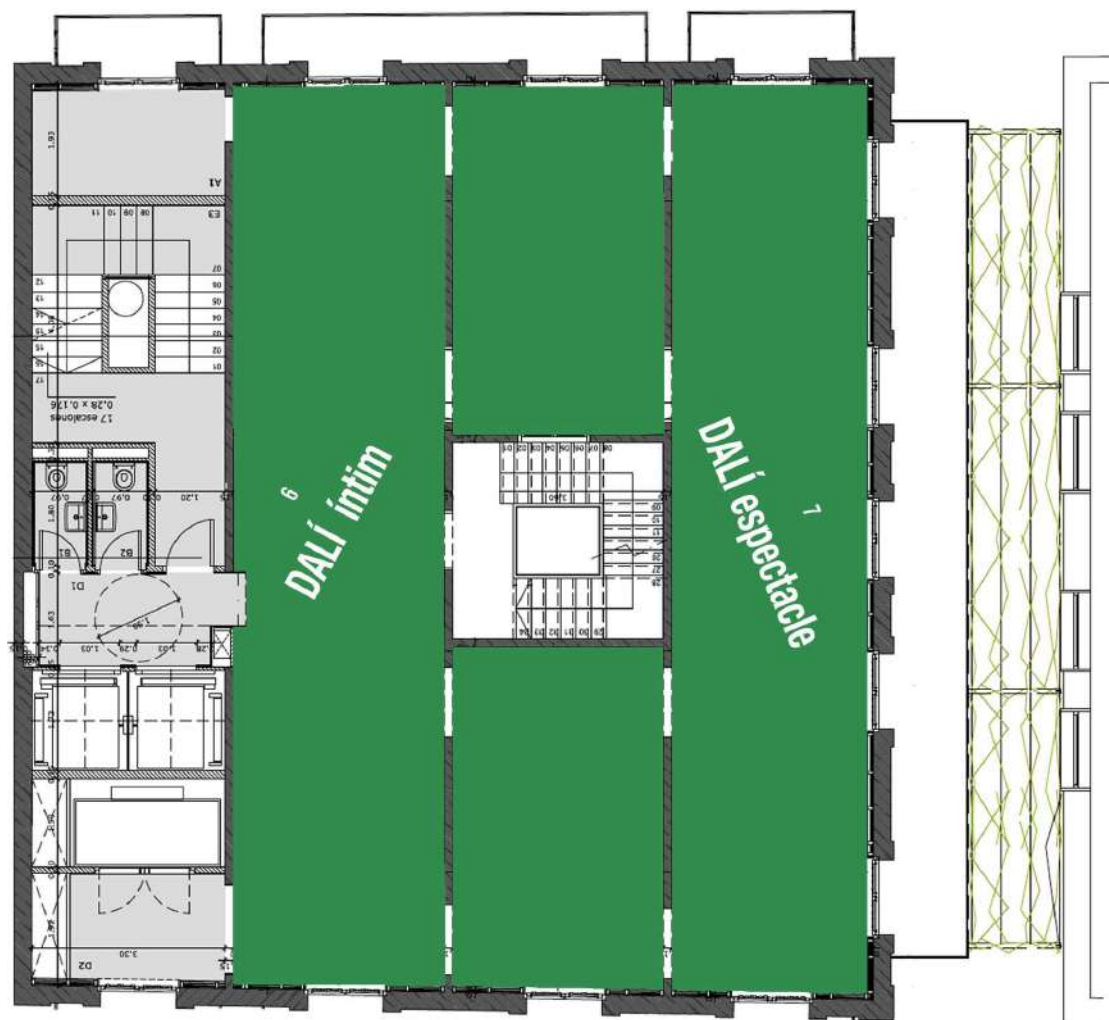
- Crear un diàleg entre els elements propiament dalinians (més recarregats) i les solucions com a suport de continguts (més minimalistes)
- Fugir (excepte a la notaria i l'entresol) del tractament “escenogràfic” i d'ambientació d'època, atès que la casa no conserva elements originals.
- Buscar fórmules museogràfiques que permetin una experiència immersiva a l'univers de Salvador Dalí, a partir de les noves tecnologies.
- Adequar la distribucions dels espais als condicionants arquitectònics de l'edifici, reservant la primera planta per un “enfrontament” entre persona i personatge.



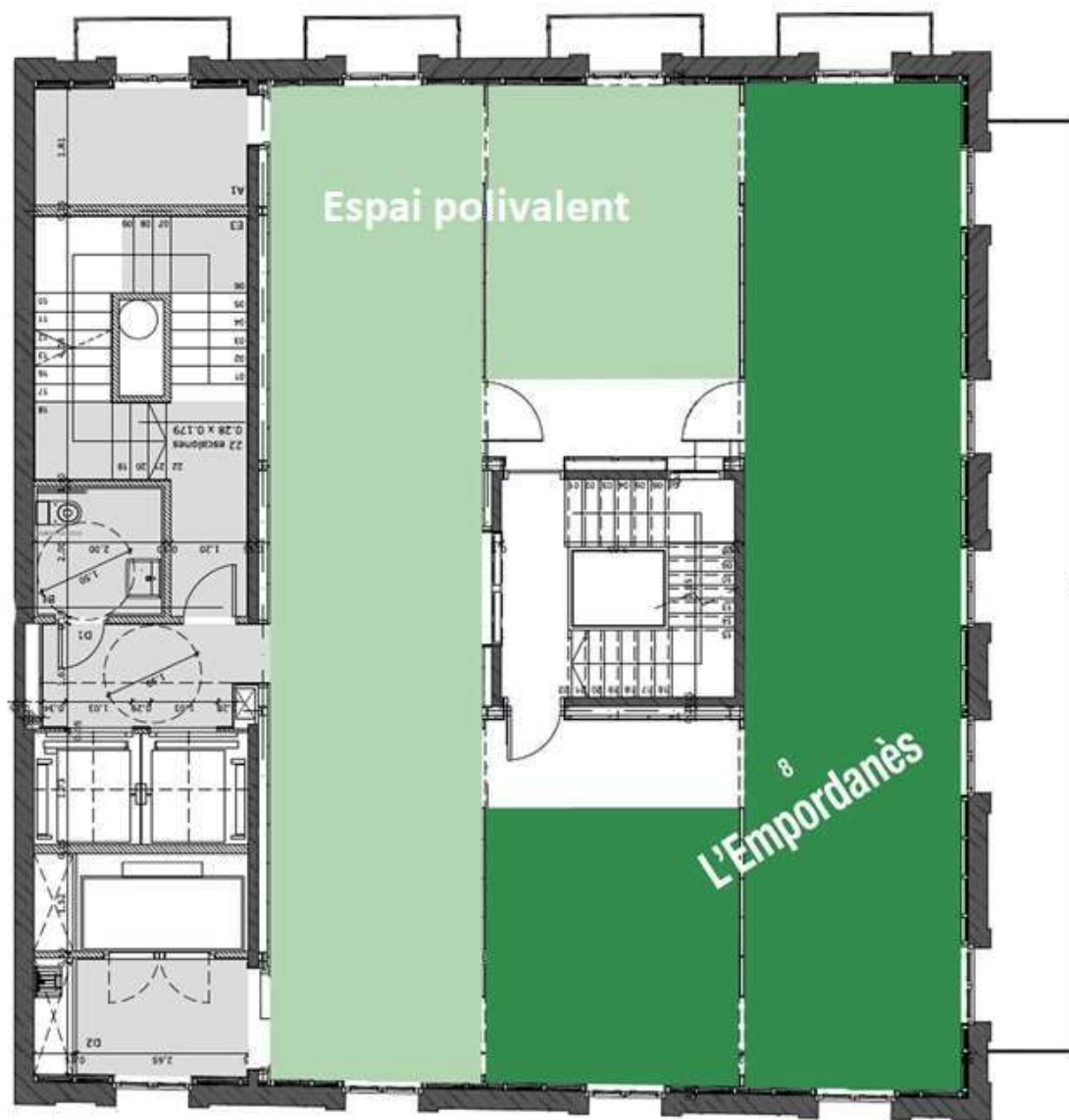
Articulació museogràfica
Planta baixa



Articulació museogràfica Entresol



Articulació museogràfica
Primera planta



**Articulació museogràfica
Segona planta**